

(…GSDRUCKSACHE)

Рік II. ч. 10. (166) Неділя 19. січня 1941. Ціна 30 сот.

Deutsches Reich
BERLIN
WILMERSDORF 1.
Mecklenburgischestr.73/II
Ukrainischer Pressiedienst

…ські ВІСТІ

…крім неділь і свят

РЕДАКЦІЯ:
Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81
АДМІНІСТРАЦІЯ:
Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-38

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.
Verwaltung; Reichsstrasse 34.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю і закордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки — 2 зол.
5 чеських корон — 1 зол.

Німецькі атаки на Мальту

Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Сьогодні пополудні німецькі боєві літаки успішно заатакували англійські военні кораблі у пристані Ля Валетта на Мальті. Німецькі літаки влучно поцілили бомбами важкого й середнього калібру англійський летоносець, що його важко ушкодили ще підчас боїв 10. І. Багато бомб впало на арсенал. Одна бомба найважчого калібру попала в один торговельний корабель. Англійський кружляк „Савтгемптон", що його поважно ушкодили німецькі та італійські бойові летунські відділи 10. І. згодом затонув.

Німецьке летунство переводило вчора збройні стежні лети. Підчас цих летів німецькі літаки влучно поцілили бомбами три торговельні кораблі, містоти 13.000 т., що плили на захід від північної Шкотії та біля південно - східнього побережжя Англії. Впродовж останньої ночі ескадри німецьких боєвих літаків успішно заатакували одну пристань у західній частині Англії та важні обекти у південній Англії.

Вночі з 16. на 17. І. кілька ворожих летунських одиниць скинуло кілька розривних бомб на терен Німеччини. Вони спричинили тільки невеличкі шкоди в будинках. Ворог втратив 15. І. і вчора 5 літаків. Від 15. І. не вернулися 3 німецькі літаки.

Атаки на анґлійську фльоту

Головне Командування Італійської Армії подає:

На грецькому фронті італійські війська спричинили ворогові у місцевих боях дошкульні втрати.

У Киренаїці дії артилерії та стежних відділів.

У Східній Африці нормальні дії артилерії у районі Ґалябат. Ворог бомбардував кілька місць у Сомалі, але не спричинив ніяких шкід.

Ескадра бомбовиків німецького летунського корпусу заатакувала у масових діях базу англійської фльоти у Ля Валетта на Мальті. Бомбардування було незвичайно сильне, а атака дуже рішуча. Бомбовики супроводили німецькі та італійські ловецькі літаки. Бомби важкого й середнього калібру влучно поцілили англійський летоносець „Ілюстріес", що внаслідок поважних ушкоджень у боях останніх днів, знайшов захист на Мальті.

Німеччину годі перемогти

Голос англійського господарського дорадника

РИМ, 17. І. — Сер Уолтер Лейтон перший господарський дорадник лондонського уряду, склав недавно заяву, що викликала у цілому світі **велике враження**. Він проголосив у головному англійському господарському часописі „Економист" статтю, що є нічим іншим, які тільки відкритим признанням, що англійська бльокада **незвиглядна. Німеччини не можна перемогти на господарському полі.** Сер Лейтон пояснює цю свою думку такими арґументами: Німеччина впродовж літ, що попередили війну, з великою пляновістю збирала сирівці та харчі. Німеччина найшла у зайнятих країнах великі маси сирівців та харчів, що незвичайно важні для німецького господарства. Наукове виробництво бензини та ґуми досягло у Німеччині великих розмірів. Німеччина підписала дальший господарський договір зі Совітами, що її забезпечує довіз важних сирівців та харчів. Німеччина — пише Лейтон — подібна сьогодні в Европі до великої твердині, що її не можна звоювати господарськими засобами.

Стаття Лейтона доказує ясно анґлійському народові, що надії перемогти Німеччину на господарській ділянці, були **хибні**. До травня 1940 р. господарська бльокада Німеччини була головним засобом боротьби англійського уряду. Лейтон повчає, що та ціла надія на господарську бльокаду, це ніщо інше як **хибний стріл і підставова помилка**. Стаття Лейтона в „Економісті" доказує також, що сьогодні англійські надії на господарську бльокаду Німеччини **ще більше безглузді**, як колинебудь.

При тій нагоді треба сказати, що сер Лейтон вже перед кількома тижнями склав свою першу заяву, що наробила таксамо багато гамору, що його остання стаття. Саме тоді вернувся Лейтон зі Злучених Держав, де він з доручення англійського уряду вів переговори з американським урядом у справі підмоги для Англії. Він то тоді цілком ясно сказав, що англійці не сміють рахувати на більші достави матеріялів зі Злучених Держав, як щойно **при кінці літа цього року**. Лейтон додав, що мабуть ті достави, що найбільше пекуче потрібні, почнуть надходити щойно пізною осінню 1941 р. та у повному розмірі аж у 1942 р. Після тієї заяви Лейтона **хвиля чорної зневіри перекотилася по анґлійському народі.** Досі ще ніхто так виразно і тверезо не говорив **про повне осамітнення Анґлії.**

——o——

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКИХ КОЛЯДОК У РАДІО

Український краківський хор „Сурма" відспіває на Щедрий Вечір, в суботу, 18. **січня 1941 р. від год. 17.30 до 18. українські колядки й щедрівки у краківській радіовисильні.**

Югославянські клопоти й настрої

(Власна кореспонденція).

Слов. Бистріца, в січні 1941.

На Новий Рік у Словенії стрункі тамошні дівчата, вертаючись із церкви додому, мусіли брати спіднички в пальці, щоб перебристи калюжі сіро-водянистої каші. Дивний клімат: учора стояв ще всюди сніг по коліна, позавчора тиснув лютий мороз, але ще 6 грудня була буря з громами й лискавками. Перелякані словінки ломили тоді руки й забобонно повторювали народнє вірування: „позно ґромлене — рано ґлад" (пізні громи, вчасний голод).

Тривожні настрої в цілій Югославії чергуються з надіями, що може таки цей край вийде ціло з европейської хуртовини, яка перекинулась і на Балкан. Румунсько-мадярська й румунсько-болгарська злагода вплинули були дуже корисно на тутешні настрої, які бачили в отому замиренні запоруку й дальшого мира для всього Балкану. Вибух війни між Італією та Грецією сколихнув знову настроями. Нічого зрештою і дивуватися: не тільки гук гармат і детонація летунських розривних бомб, але й лоскіт скорострілів вдирається в глиб югославянської території, що її південні землі мусять ніччю яскравими світлами давати про себе знати воюючим сторонам, щоб „через непорозуміння" не дістатись безпосередньо під вогонь. На такі дрібниці, як перелети чужих літаків, уже й важко вічно звертати увагу.

Очевидно, що та близькість фронту мусить людей хвилювати, мусить впливати на загальну атмосферу. Використовують це ті, що хотіли б і Югославію втягнути в военний вир. Змінливе щастя італьо-грецького военного фронту сприяє теж тенденційному ширенню всяких поголосок та куванню ризиковних пророцтв. Все ж, нарід війни не хоче і югославянські державні діячі, які **мали** вже змогу бачити на прикладі інших народів та держав, що значить теперішня **війна**, певне теж не відступлять від дотеперішньої лінії — триматись від военного конфлікту осторонь. Правильною показалася **думка**, що закордонну політику треба вирішувати під кутом внутрішньо-політичних проблем. Тому на першому пляні в Югославії стояла й стоїть проблема єдности та згідливого співжиття і співпраці передусім трьох тутешніх найбільших народів — сербів, хорватів і словінців — та різновіроісповідних ґруп (православні, греко-католики, римо-католики й магометани). Сербсько-хорватське порозуміння сильно скріпило державу й авторитет влади. Воно дало себе відчути й назверх, у взаєминах із сусідами, в першу чергу з Мадярщиною.

Поруч із внутрішньо- та закордонно-політичними турботами, має Югославія теж чимало турбот господарських. Югославія це — поминаючи її частинний гористий характер — наскрізь хліборобська країна, чисто селянська земля. Її народи живуть у 85% із сільського господарства й то головно з малих господарств до 2-х га пісної орянниці,

задовженої та обтяженої великим приростом дітей. Тому селянська нужда стала найпершою внутрішньою державною проблемою і нова югославянська „пятирічка", що її приготовляє уряд, стоїть під гаслом „за селянина й державу".

Словенія є поруч із Дальматією найбіднішою югославянською країною, коли йде про хліборобські дорібки. Тут усього 314 тисяч гектарів орного поля, але з них лише 64.000 га годиться під засів пшениці. Коли вони дадуть ок. 6.000 вагонів зерна, то другу стільки треба сюди щорічно спроваджувати. На решті управного поля плекають словінці яких 20 різних родів збіжевих культур. Крім збіжжя словенці мусять спроваджувати ще яких 6—7.000 вагонів кукурудзи та кількасот ваґонів гарбузового зерна на олій. Тільки той, хто знає, як словінці не можуть обійтися без салати з олієм, може зрозуміти, чому олій є для словінця найнеобхіднішим артикулом першої потреби! Позатим слід хіба ще додати, що в самій Словенії є ще ок. 100.000 га невжитків-мокляків, з яких можна б зробити врожайне поле, коли б держава, звільнена від інших клопотів, взялася за це діло.

Очевидно, що й внутрішні, й законодавчі, й господарські, ба, навіть віроісповідні проблеми Югославії багато складніші, ніж їх можна уявити собі з отаких побіжних уваг. Усім їм удалось якось старий, повний великих історичних подій і потрясень рік — перескочити. На Новий Рік бажали собі люди в Югославії, щоб таксамо перескочити й оцей рік. Найбільша трудність тепер, щоб не дати себе спокусити тим, які оманними міражами здогадних можливостей хотять заманити Югославію до війни. Якщо Югославія, єдиний залишений розбиток з балканського бльоку й Малої Антанти, забуде без решти старих богів, зрозуміє нову впорядковуючу в Европі силу та пристосується до неї — тоді омине долі всіх тих держав, над якими пройшов буревій вогню і заліза.

——o——

Нехтування потребами села

в дзеркалі польської історії

Живемо в добі націократії*). Був час, коли тільки шляхта вважала себе за представницю й виразницю національної ідеї. „Szlachta — naród" — говорилося в королівській Польщі. Теж у Франції за абсолютизму шляхта вважала лише себе за „націю" і не хотіла терпіти, щоб міщани називали шляхтичів „братами". Наш проповідник і письменник з доби Руїни Йоаникій Ґалятовський клясові й станові різниці в українському народі пробував оправдати релігійно: мовляв, як колись у Ноя його три сини — Сим, Хам та Яфет — дістали своє призначення, так і в кожнім народі кожний стан має своє завдання: „сини Хама" — селянство — мають служити й підлягати потомкам Сима (духовенству) та Яфета (військовому станові — шляхті).

Перевага шляхти наклала нестерпну печать на цілу історію Польщі. Ця перевага була тягарем для кожного кроку вперед, бо еґоїстична шляхта ставила на перший плян свої вузько-станові інтереси й не вважала на інтереси державно-національні. Історія Польщі дає безліч прикладів сліпого себелюбства польської шляхти, що гасила своїм становим еґоїзмом національні пориви в польськім народі. Це добре знав свого часу наш Богдан Хмельницький, коли писав віршу до „Lachów z nami przyjacielstwo trzymających", піддержуючи повстання польського селянства проти польської шляхти (Костка Наперський). Це знала також російська цариця Катерина II., коли пробувала виступати в ролі ніби-заступниці інтересів поневолених поляками українців і білорусинів.

Перший розподіл Польщі 1772 р. не полишив глибоких слідів у душах польських шляхтичів, що єдино тоді „представляли націю". Були думки поміж польською шляхтою, щоб облегчити кріпацтво, але ці думки не мали успіху. Тимто польський історик Вацлав Собеський пише про цю добу: „Таким чином сільська людність була трактована в нас гірше, ніж у Прусії або в Австрії".

Французька революція 1789 р. мала широкий відгук у польському населенні, але шляхта була глуха й сліпа супроти потреб часу. Конституція 3. травня 1791 р. не зачепила головної підпори шляхетської системи — панщини. Тому польське селянство не послухало закликів уряду — обороняти державу й нову конституцію. Згадуваний В. Собеський пише в своїй „Histoire de Pologne", виданій у Парижі 1934 року: „В тому часі, коли французькі селяни робили чудеса, обороняючи свою рідну землю, наші селяни не хотіли битися за нову конституцію". Король Станіслав Понятовський мав добрі поради від деяких людей, що бачили корінь зла тодішньої Польщі в поневоленні селянства. Один вельможа казав йому: „Коли б ваша величність були підняли цілу країну, ставши на чолі шляхти, озброївши міста й давши кріпакам свободу, то ми бодай були б загинули з честю, або Польща була б залишилась великодержавою". Але про свободу селян в Польщі шляхта тоді думала найменше. Поміркована конституція 3-го травня викликала проти себе конфедерацію шляхти в Торговиці. Ці конфедерати покликали на поміч московське військо, щоб забезпечити собі дальше спокійне панування над селянами-рабами.

Причину невдач польської закордонної політики добре бачив Тадей Костюшко. В одному з своїх листів з 1794 р. він писав:

„Наша війна має особливий характер... Її успіх залежить від озброєння всієї людности нашої країни й від її патріотизму, що його треба розпалити. Щоб це досягнути, треба прокинути патріотичне почування в тих, що досі не знали, що таке батьківщина... Треба прихилити простолюддя до національної справи й для цього вважаю за конче потрібне зменшити панщину".

У свому маніфесті з 7. травня 1794 р. Костюшко оголосив, що селяни будуть вільні й що земля, яку вони обробляють, до них належить. Польська шляхта у великій більшості зустріла ці ідеї Костюшка з недовірям, ба, навіть ненавистю, хоч Костюшко теж не думав про повне скасування панщини. Найбільше обурював шляхту факт, що Костюшко кликав панських селян у військо; цим він порушував „право власности" панів на селянські душі і на їх працю... З цих причин рух, на чолі якого стояв Костюшко, не був рухом всенароднім та успіху не мав. Навіть за часів „Великого князівства Варшавського", створеного Наполеоном I. 1807 року, не дійшло до визволення польського селянства, головно з огляду на спротив шляхти.

„Конґресова Польща", утворена 1815 р. під російським протекторатом, лишила селянську справу невирішеною. Для величезної більшости польської шляхти була втіха в тому, що вона й надалі панує над селянами; для малої частини шляхти, що була революційно настроєна, в цьому факті була надія, бо ці люди найбільше боялися, щоб уряди Австрії, Росії та Прусії не перевели соціяльної та аґрарної реформи й не притягнули до себе симпатій і вдячности польського селянства.

1830 р. вибухло польське повстання проти Росії. Польські історики — М. Бобжинський, В. Собеський і ін. — вбачають причину поразки цього повстання не так у військовій перевазі Росії,як у тім,що селянська проблема в Польщі не була вирішена якслід. Польський сойм відклав селянську реформу до „жидівського Петра", взявши за притоку, що, мовляв, литовська шляхта відвернеться тоді від повстання! Один із учасників польського повстання з р. 1830, Невенґловський, написав у своїх споминах, що в той час, побачивши посоловілого вояка, запитав його, чого він сумний, коли бореться за волю й батьківщину. Вояк відповів: „Так, пане, за волю, але може в цей час тягнуть мого старого батька на панщину...".

1846 р. еґоїзм польської шляхти дістав відплату від польського ж таки селянства. Спробу повстання проти Австрії криваво задусили польські селяни, бо вони ліпше ставилися до німецької адміністрації, ніж до своїх панів. Австрійський уряд, ще до загального скасування панщини в монархії Габсбурґів, спеціяльним едиктом з 17. квітня 1848 р. зліквідував панщину в західній Галичині, без усякого викупу для землевласників.

Але й ці траґічні події не навчили польських шляхетських патріотів. Бо й у повстанні проти Росії, що почалося в січні 1863 року, „національний уряд" не зобовязував панів-землевласників, щоб дали свободу й землю селянам, а лишав вирішення цієї справи на добру волю панів. Тому й тепер польське селянство поставилось у своїй масі байдуже до війни проти Росії:

„Це буде, як колись, за часів Костюшка, — коли нам обіцяли все, а не дали нічого", — казали польські селяни в 1863 р.

1864 р. дійшло до скасування панщини на польських землях, що належали тоді до Росії. Зробив це царський уряд. Для польської національно-революційної пропаґанди це був великий удар. Волі й землі польський селянин не діждався від рідного уряду, лише від російського царя. Польський історик пише, що польські селяни, вдячні урядам Прусії, Австрії та Росії за їх визволення з пут панщини, „стали льояльними підданими трьох цісарів" (В. Собеський).

Приклад польський в історії не єдиний, але може найяркіший. Той нарід, що не вміє вирішити в себе суспільних справ, не може бути сильний супроти своїх сусідів. Цю правду добре зрозуміли й оцінили політичні провідники в сучасній Німеччині. Традиція соціяльних реформ іде в Німеччині від Бісмарка. Теперішня німецька соціяльна політика прямує до вирівнання суспільно-клясових противенств у народі свідомо, пляново й послідовно*)

П. С.

---

*) Автором терміну „націократія" є відомий український соціольог Ольгерд Іполіт Бочковський, що помер передчасно в листопаді 1939 року. Цією назвою Бочковський неначе хотів свій погляд на розвій людства протиставити теорії „клясократії" Вячеслава Липинського. Бочковський уважав, що прийде у народів злагіднення клясових ріжниць і що на першім місці буде стояти в кожнім народі оборона інтересів нації в цілому, а не інтерес поодиноких кляс.

*) Не бажаючи нічого змінювати ні додавати в тексті наведеної статті та не маючи змоги швидко порозумітись із замісцевим Автором, звертаємо в оцій дописці увагу, що й у польській державі з р. 1918—1939 політика супроти села й селянства була дуже нерівномірна. (Говоримо, очевидно, про польське село, бо супроти українського й білоруського та політика йшла виразно по лінії павперизації і продукції некваліфікованих робітників, що ще й не мали де знайти варстат праці). Міністрами хліборобства бували члени прерізних партій з різними підходами до проблеми села: соц. Яніцький, ендек Поморський, „пястівець" Кернік, дідичі Незабітовський, Полчинський, Хлаповський і Рачинський (зрештою, кожний з них іншого напрямку), професори Козловський і Станевич.. Коли розділили ресорт на м-ство хліборобство й м-ство зем. реформ, то — бувало — один міністр боронив інтересів реакційних поміщиків (Незабітовський), другий одночасно заступав ліберальну земельну реформу (Станевич). З тих міністрів, що знову обєднали в своїх руках обидва ресорти, був Понятовський, що вийшов з радик.-селянської партії „Визволеня"; але й він не боронив інтересів хліборобства, тільки доктрини „вирівнювати" характер хліборобський різних частин держави, що не шкодило кольонізувати землі, перенаселені та повні карловатих господарств; за того теж міністра було найбільше страйків, що приймали характер збройних бунтів. До кінця теж польські правителі не могли рішитися: чи Польщу треба упромисловлювати чи підносити рільництво? Те, що післятравневий режім не зєднав собі польського села, яке стояло до кінця в гострій опозиції, заважило теж безумовно на такій швидкій катастрофі польської держави, ослабленої ізвнутрі. — **Прим. Ред.**

З церковного життя

Після візитації преосв. Бучка

У 1939 р. і в перших днях 1940 р. переводив з доручення Апостольського Престолу візитацію наших парохій у Південній Америці Преосвященний Іван Бучко. Підчас цих візитацій стрінула його неприємність підчас церковних відправ, але опісля бразилійська влада перепросила Владику і дала йому повну сатисфакцію. Кажуть, що поляки намовили бразилійських поліціянтів до такого кроку. ОО. Василіяни з головним осідком у Прудентополі видавали довгі літа два українські часописи: „Місіонар" і „Працю". В останніх місяцях оба ці орґани закрила бразилійська влада за те, що вони українські. Як відомо, у Бразилії йде живий рух побразилійщити переселенців і тому не допускають до українських шкіл української мови навіть при навчанні релігії.

Після переведення апостольської візитації у Південній Америці Апостольський Престіл призначив Преосв. Бучка помічником нашого єпископа Преосв. Богачевського, з осідком у Ню-Йорку. У Злучених Державах є дві українські епархії, що істнують побіч себе з окремими ординаріями, а саме для галичан з осідком у Філядельфії і для українців з Закарпаття з осідком у Гомстейд Па, що находиться під проводом Преосв. Василя Такача. В обох наших заморських епархіях відчувають велику недостачу душпастирів, бо старші вмирають (майже по два кожного місяця), а нового доросту нема. — Знаменне й одночасно незрозуміле, що тамошні наші Владики, не зважаючи на відсутність священиків, не хотять приймати душпастирів зі старого краю, тому кожний майже священик мусить що неділі і свята правити по дві служби Божі й голосити по дві проповіди по різних наших парохіях. Це очевидно анормальний стан і дасть Бог він скінчиться. Поле праці для українських душпастирів широке і в Північній і ще більше у Південній Америці.

—o—

ВІДСУТНІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ СВЯЩЕНИКІВ У ФРАНЦІЇ

У Парижі і в околиці виконує душпастирські обовязки для кількох тисяч наших земляків одинокий греко-кат. священик о. Яків Перридон, родом голяндець, що довгі літа був ректором Малого Семінаря у Львові. У Франції відчувають велику потребу більшого числа наших священиків. Компетентні чинники, наші земляки, не тільки церковні, але і світські повинні би зацікавитися цією справою.

УПРАВИЛЬНЕННЯ УПРАВИ МАНАСТИРІВ

Останніми тижнями Апостольський Престіл упорядкував справу управи василіянських манастирів на території теперішньої Мадярщини в той спосіб, що поділив їх на три окремі ґрупи, а саме: українську, мадярську і румунську. Над кожною ґрупою манастирів настановлений окремий настоятель даної нації.

ПРОТЕСТ УРУҐВАЮ ПРОТИ АНГЛІЙСЬКИХ ЗАМАХ[...]

МОНТЕВІДЕО, 16. І. — Справа з[...] жання французького пароплава „Мен[...] що його задержав англійський кружл[...] ля Монтевідео, спричинила диплом[...] ні кроки на терені Уруґваю.

Англійський воєнний корабель заде[...] у віддалі трьох миль від берега фран[...] кий пароплав „Мендоза", що віз харч[...] французького Червоного Хреста. Цей [...] можна порівнати з нарушенням англ[...] ми невтральної смуги південно - амери[...] ських держав при ревізії бразилійсь[...] пароплава „Ітапе". Міністр закордо[...] справ Уруґваю Ґвані зробив перші кр[...] щоби вияснити цей інцидент. На про[...] посла Франції подав він пояснення п[...] Англії, що англійський кружляк, щойно[...] сля осторогии, спрямованої до „Мендо[...] вплинув на уруґвайську суверенну см[...] Цей суто-англійський викрут викликав [...] рення в південно - американській пресі,[...] підкреслює дволичність Англії, яка люб[...] виступати як опікунка малих народі[...] другого боку сама брутально нарушує [...] ва інших народів.

—o—

99% ІРЛЯНДЦІВ ЗА ДЕ ВАЛЕРОЮ

НЮ-ЙОРК, 16. І. — „Ню-Йорк-Тай[...] повідомляє з Даблина, що 99% ірляндсь[...] го населення стоїть за де Валерою та й[...] політикою невтральности. Ірляндський [...] рід буде вдоволений, якщо Англія діст[...] належну науку.

—o—

Французи й швайцарці протестують

проти англійських бомбардувань їхніх міст

ВІШІ, 16. І. — Англійські літаки скинули знов ніччю бомби на місто Валенс у незайнятій частині Франції. Ця нова атака на французьке місто викликала в цілій Франції велике обурення. Також зі Швайцарії повідомляють, що безнастанні нарушування її невтральности англійськими бомбовиками викликують там глибоку реакцію. Широкі кола швайцарського населення домагаються енерґійної оборони проти англійських насильств, тимбільше, що Англія довго не відповідала на швайцарські ноти з протестами, вкінці не прийняли їх до відома. У Швайцарії були з цього приводу великі протианґлійські демонстрації.

—o—

БОГДАН ЛЕПКИЙ 7)

Крутіж

(Історичні малюнки з часів гетьмана Виговського).

„Нічого, пане товаришу. Може б ви менепереночували?"

„Переночувати? А чому б то ні. Можна. Підемо. А як тебе, братчику, звати?"

„На імя мені Борис".

„Гарне імя. А прізвище як?"

„Круками нас люди прозивають".

„Також дурні. Такий гарний хлопець і — Крук. Так ти не журись. З Крука ще може зробитися Круковський".

„Я не дбаю".

„То зле. Імя — велика річ. От дивк, козаки мене Босим прозвали, а на ділі, то я Босаковський".

Наближалися до хутора. Почули шум дерев і хриплий лай собак. Хутір був незеличкий і мабуть небагатий.

„Це моя резиденція" — промовив Босаковський і зітхнув: „Сй не так то колись, братчику, мешкали ми, не так. Мав я біля Прилук замочок не шпетний: рови, палісади, башти, зводжений міст, усе як годиться. Ще й на вежі годинник видзвонював години. Німецькі майстри будували. Не віриш?"

„А чому б то мені не вірити, пане?"

„Товаришу, кажи!"

„Чому б мені не вірити, пане-товаришу?"

„Усе війна забрала. І тепер я комірником живу. Але не нарікаю. Хоч покарбований, як у карбового ціпок, а всеж таки, славити Бога, не каліка. Живу якось і прийде час, що прежнього добра таки добюся. Тоді й про тебе не забуду. Бо ти мені подобався, хлопче".

Борис йому до колін поклонився.

Собаки до воріт скакали. Босаковський ґукав:

„Бровко, Варта, Чухрій! Дурні собачки, дурні, не пізнали мене!"

Пси ласлилися до Босаковського й обнюхували Борисого коня.

„Бачиш — говив Босаковський — звірина куди краща від людей. Гетьманської стайні кінь і хуторянські собаки та не кусаються. А люди? Так, Бровку, так: не кусай цього коня, бо він гість, а до того ще й копнути може", — додав впроваджуючи коня до стайні.

Борис розкульбачив його і за драбини закинув хуторянського сіна.

„Гарний кінь — почав Босаковський. — А чий він, твій, чи гетьманський?"

„Мій. Від батька дістав".

„Добра то річ батько. Мій мені також такого коня дав був, як я перший раз на війну їхав, що хоч малюй. То ж то кінь був! Не така хабета, як оцей, теперішній".

„І що?"

„Заїздив я його, до дівчини на любу розмову кожної ночі миль кілька поспішаючи. Підпалив, одним словом — заздив. Гей, коли б то цей розум спереду мати, що ззаду!... Ну, ходім!"

Увійшли в якусь комірчину погану, з тапчаном, замість постелі і зі скринею, замість стола.

„Розгостись!" — промовив Босаковський і засвітив каганець.

Борис глянув по хаті. Бідність така, що гірше й не може бути. Лиш образ якийсь і вишиваний рушник.

„За цей образ — хвалився Босаковський — мені хутір

...лосів преси

Чому Америка підтримує Анґлію?

...Ноес Вінер Таґбл." передає статтю пор...ського урядового часопису „Діяріо ...нга", в якій обговорено причини аме...нської допомоги для Анґлії та взаґалі ...го повороту у закордонній політиці ...тних Держав.

„Небезпека военної загрози Північної Аме...ки Німеччиною не є в ніякому разі аж така ...ника, щоб могла виправдати її безкомпромі...не становище супроти Німеччини. Атлянтій...ський океан годі порівняти з каналом Ляман... Справжньою причиною становища Злуче...х Держав є страх перед ізоляцією европей...ського та азійського континенту, яка безпереч... поставила б Америку в дуже тяжке положен... Бо коли б Америка втратила торговельні ...нки старого світу, то була б не в силі збувати ...ою власну промислову продукцію і в скорому ...сі докотилася б до руїни. Підійшовши основ... до цієї проблеми, вона представлялася б так: ...учені Держави не бояться ані інвазії, ані ак...вної ворожнечі з боку Німеччини. Її единою ...ликою турботою є, що в Европі та Азії мо...ла б створитися політична ситуація, якої на...слідком було б замкнення великих збутових ...нків „без яких Америці не жити. Маємо отже ... діла з війною господарського самозбереження і вона то продиктовує становище Америки. На ділі стоїмо ми сьогодні у переходовій точці від европейської до міжконтинентальної війни. Формулою „анґлійсько-німецька війна" послуговуємося тепер тільки із старого призвичаення. На ділі відбувається тепер війна між Німеччиною та спільнотою анґльо-саських народів. Головою цих народів є Злучені Держави, в той час, коли анґлійський острів є тільки висуненою наперед станицею, своєрідним причілком в оперативній сфері ворога".

Від себе „Ноес Вінер Таґбл." до цього додає:

„Із цих рядків бачимо, що Злучені Держави далеко не зі самих шляхотних мотивів готуються підтримати так радо розхвалювану Анґлією та Америкою демократію. Їхня поміч для британської імперії має джерело у голоді американських промислових та банкових багатіїв за ґешефтами і дивідендами та у споминах про великі інтереси, що їх вони робили підчас останньої світової війни. Теперішня війна спокушує їх знову повторити цю велику грабіжницьку виправу, при чому велику ролю грає також надія взяти для себе спадок анґлійської ґеґемонії у ріжних частинах світу."

ЛЕТУНСТВО ВЕЛИКОДЕРЖАВ ОСИ ДЕМАСКУЄ АНҐЛІЙСЬКІ ПРОПАҐАНДОВІ БРЕХНІ

РИМ, 16. І. — Від деякого часу анґлійська пропаґанда впевняє, що анґлійські транспорти під охороною можуть свобідно плавати по Середземному морю. Таким чином хочеться викликати враження, що події в Північній Африці викликали того рода вплив на мореплавбу. Це різко суперечить з останніми урядовими комунікатами анґлійської адміралїції. На основі цих комунікатів також в часі між 7. і 13. січня виявилася необхідність ужити сильні анґлійські морські ескадри, щоб забезпечити транспорти на Середземному морі. Для тієї мети призначили лінійні кораблі, авіоматки, кружляки і торпедні човни в більшому числі. Дня 10. І., — як стверджує анґлійська адміраліція — була дуже сильна атака німецьких та італійських повітряних ескадр на один дуже добре стежений морський транспорт, що спричинила анґлійським кораблям поважні втрати. Поцілено авіоматку „Ілюстріес", кружляк „Савтгемптон" і контрторпедовець „Ґалянт.". Таким чином анґлійські пропаґандові брехні про вільну мореплавбу на Середземному морі спростувала сама анґлійська адміраліція.

——o——

Положення все більш загрозливе

...Ноес Вінер Таґбл." (ч. 16) містить ко...ронденцію з Токіо, з якої виходить. Америка встряває в усе більше небез...ну гру. Читаємо там:

„Дотеперішні здогади, що Злучені Держави дійшли до порозуміння з Анґлією в справі співобсади анґл. военного порту Сінґапур, потверджуються вістками з Австралії. Таким чином створюється положення, яке на погляд найбільшого токійського часопису »Асаґі Шімбун«, може статися грізне для японської держави. Той самий часопис дістав потвердження з Отави (столиці Канади — Ред.), що Канада виявила згоду віддати американській повітряній фльоті бази на півночі американського континенту. Також подорож австралійського премієра до Анґлії вважають тут познакою тіснішої співпраці між Злученими Державами й Анґлією проти Ніппону. Крім цього говориться про плян відтягнути зовсім анґлійські кораблі з Тихого Океану й віддати їх на службу транспортам з Америки до Анґлії. Таким чином мали б щезнути з Тихого Океану скорі пароплави »Кеведієн Песифик Лайн« та зробити місце кораблям »Емерикен Президент Лайн«. Вслід за цим Анґлія віддає Тихий Океан всеціло в обсяг ділання зоряного прапору (Америки).

В парі з цими перемінами почалася нова масова втеча американських громадян зі Східньої Азії. Цим разом втікає також жидівський капітал і це слід вважати доказом, що барометер справді показує на бурю, підчас коли дотепер евакуація американських громадян вважалась блефом і середником політичного натиску на Ніппон.

В Токіо відбулося в середу велике свято виряджування в дорогу японського амбасадора ґен. Ошіми, що виїздив до Берліну. Свято влаштувало »Японсько-німецько-італійське Обєднання«.. На ньому промовляв міністр закорд. справ Матсуокі. Він заявив, що невсипущі зусилля Ніппону для здійснення азійського новопорядку й змагання держав оси для розбиття т. зв. версайської структури — творять врешті-решт спільну ціль, а саме: побудову нового ладу у світі".

АНІ КОРАБЛІВ — АНІ ЛІТАКІВ АМЕРИКА НЕ ЗМОЖЕ СКОРО ДОСТАВИТИ ДЛЯ АНҐЛІЇ

НЮ-ЙОРК, 16. І. — „Ню-Йорк-Таймс" стверджує, що й у Лондоні й у Вуошинґтоні числяться поважно з труднощами щодо доставання кораблів для Анґлії. Досі анґлійці замовили в Америці 60 торговельних кораблів, а уряд Злучених Держав дальших 200 кораблів. Як обчислено — треба двох літ на побудування доків, що могли б випустити цих 260 кораблів. Якщо б підводна війна не ослабла, Анґлія втратить у тому часі 10 міліонів тонажу.

„Ню-Йорк Гереλд Трибюн" пише про труднощі в розбудові продукції літаків. Самоходовий промисл у найближчих 18 місяцях зможе виконати тільки малу частину повітряної програми. Досліди комітету оборони краю виявили, що загальна продукція фабрик самоходів до липня 1942 р. зможе виконати заледви 1/3 до 1/4 продукції моторів для летунського промислу.

——o——

давали. Це дуже дорогоцінна ікона. Сам св. Лука її малював. А ручничок донечка господині вишивала. Ангел — не дівчинка. Побачиш її завтра. І господинька нічого собі. Загалом гарно тут мені живеться. Одно слово — райок. Інакше я тут не сидів би, бо Босаковського ще на добру кватиру стати".

„А вже ж", — притакнув Борис, а в душі погадав собі: „От щасливий чоловік. Що йому біда зробить, коли він уявою багатий?"

Хутір спав. Тільки пси по подвірю вганяли. Доріжкою, попри ворота якийсь пяний ішов і з піснею бився. Хотів її співати, а вона не давалась. Пісня від пяного втікала.

„А може ти голодний, кажи!" — почав Босаковський.— Теплої страви не маю, але сало і горівка знайдеться".

Сало було чутке і нечищена горівка. Але випили й закусили. Навіть зі смаком, бо голодні.

„Не так то їлося колись, — виправдувався Босаковський. — Медвежі лапи, фазани, марципани, а малмазія лилась. То малмазія, то угорське, то грецьке. Але скажу тобі, що нема, як сало, сухарі й горівка. Чим простіша страва, тим вона для здоровля краща... Але може би нам спати пора?"

Полягали. Босаковський розкинувся горілиць на тапчані, а Борис біля нього на землі простягнувся, на бурці.

Глуха, осіння ніч у маленьке вікно зі шкляними оболонками заглядала. Десь далеко багрився виднокруг і криваві відблиски на стінах, то зявлялися, то гасли.

„Все ще горить..." — завважав Босаковський. — „І Бог зна, коли згасне! Велику пожежу розпалили. І погадати лише, що ми тут лежимо собі спокійно та балакаємо, а там, десь людей мордують, жах! Не люди це, а Іроди окаянні!... Ой, чому ж то я пірнача не прийняв?"

„То вам пірнач давали?"

„І нераз. Та я не поспішався. Гадав собі, прийде війна і тоді ти, ти, Босаковський, замість лицарської слави добувати, полком своїм турбуйся. А нині жалую".

„Чого?"

„Як то чого? Пірнача. Зібрав би був своїх полчан, чоловік тисяч десять, коли не більш, та показав би тим виплодкам гемонським, що таке военне діло, що послух і вірна служба гетьманові та Україні. Провчив би я тих горлаїв широкомордих, тих кіндюхів ненаситних, тих бешкетників безглуздих, тих паліїв та горлорізів анатемських, ой, провчив би я їх!"

Вже не говорив, а кричав на ввесь хутір, що аж пси позбігалися під вікно та познімавшися на задні лаби, заглядали крізь шиби, що воно там таке.

Аж нараз голос Босаковського змяк і злагіднів. Буцім парубок до дівчини став промовляти:

„Бо що це за край, що це за край та наша Україна! І ширина й краса й багацтво. Не край, а Божий рай. Навіть працювати не дуже треба, бо земля буйна й плодюча. Лиш ладу, ладу їй треба і твердої руки, щоб кожний своє діло робив. Руки з гострим мечем, на ворогів і на затійників власних. І пройшло б яких двадцять літ, і тоді, як би ти глянув на ті лани широкополі, на степи буйнотраві, на села мальовані та на ті городи багаті, — Боже, Боже, ти мій!... А вони ріжуться, окаянні!"

Не зітхнув, а застогнав, якби йому хто ніж вгатив у груди.

„Але ми спім", — сказав і повернувся до стіни, щоб не дивитися в те вікно, що кервавилося луною.

„Спім!" — відповів йому Борис.

(Далі буде).

Життя і право

Про правильну інтерпретацію мовного закону

У ч. 49, II. части, розпорядків Генерального Губернатора з 1940 р., на стор. 411, оголошено виконний розпорядок (з 1. серпня 1940) до розпорядку з дня 19. лютого 1940 р. про польське судівництво в Генеральному Губернаторстві, якого II. уступ обіймає ось таку постанову:

„Zu § 1 Abs. 3. 1) Vor einem Burggericht in dessen Bezirk• ein erheblicher Teil, mindestens aber ein Fünftel der Bevölkerung ukrainischer Stammeszugehörigkeit ist, ist die ukrainische Sprache in Schriftsätzen und in mündlicher Verhandlungen zugelassen".

В переводі на українську мову: „До § 1, уст. 3: Якщо в окрузі городського суду значна, але щонайменше 1/5 частина населення є українського походження, українська мова допущена й на письмі й при устних розправах".

Якщо мені відомо, компетентні правничі кола не видали ніяких доручень з метою введення в життя вище згаданого розпорядку. Тому й дальше деякі суди, до яких відноситься цей розпорядок, не мають ні одного урядовця, який володіє українською мовою, й обстоюють думку, що права українського населення, які випливають з цього розпорядку, обмежуються лише до того, що сторони можуть вносити всякі письма й можуть промовляти перед судом у рідній мові. Така інтерпретація — на мою думку — зовсім помилкова й не знаходить ніякого обоснування у вище згаданому розпорядку.

Щоби цей розпорядок як слід зрозуміти, треба пригадати собі перший розпорядок про відбудову адміністрації окупованих польських просторів з дня 26. жовтня 1939 р. (Ферорднунґсблятт ч. 1/39) і розпорядок про польське судівництво в Генеральному Губернаторстві з дня 19. лютого 1940 року (Ферорднунґсблятт ч. 13/40).

Перший з них в § 9 подає: „Die Amtssprache im Generalgouvernement ist deutsch. Die polnische Sprache ist zugelassen". (Урядовою мовою в Генеральному Губернаторстві є німецька мова. Допускається польську мову), а другий розпорядок в § 1 постановляє: уст. 1: „Die polnische Gerichtsbarkeit bleibt zugelassen, soweit nicht die Zuständigkeit eines deutschen Gerichts gegeben ist", уст. 3: „So weit für andere in Generalgouvernement geschlossen siedelnde Volkstämme ein Bedürfniss für eine eigene Gerichtsbarkeit besteht, bleibt eine Sonderregelung vorbehalten". (Уст. 1: Польське судівництво допущене, якщо не є компетентний німецький суд. Уст. 3: Якщо заходить потреба власного судівництва для іншої, в Генеральному Губернаторстві суцільно оселеної національности, то застерігається спеціяльне управильнення).

З цього видно, що цей виконний розпорядок є саме тим, що мав появитися з метою створення власних судів для непольського населення, що живе суцільною масою на деякій частині території Генерального Губернаторства в кількості щонайменше одної пятої загалу населення. Така інтерпретація випливає вже з самого факту покликання в виконному розпорядку пост. § 1, уст. 3 розпорядку про польське судівництво. Така інтерпретація випливає також із самого тексту виконного розпорядку. Зі слів: „die ukrainische Sprache ist zugelassen" (українська мова є допущена) слід вносити, що на тих судових теренах, на які розтягається згаданий розпорядок, українська мова має такі самі права, як польська мова в інших судових округах. Бо треба собі освідомити, що урядовою мовою є мова німецька, а не польська, яка також є мовою лише допущеною.

Якщо б ці розпорядки інтерпретувати так, як цього хочуть правники, для української справи байдужі або навіть ворожі, то виходило би, що українці не мали б навіть таких прав, які надавав їм за Польщі закон з дня 31. травня 1924 р. про урядову мову в судах, урядах прокураторських та нотаріяті (Денник законів ч. 78/24, поз. 757), на основі якого українці могли не тільки вносити письма й промовляти в суді українською мовою, але також жадати, щоби видавані в їх справах постанови були виготовлювані також в українській мові, а чого, по думці згаданих правників, німецький виконний розпорядок не передбачує. Отже я тієї думки, що закон Генерального Губернатора про допущення української мови в судах означених шефами областей (дистриктів) дає українському населенню повне право вносити всякі письма в українській мові, жадати, щоби розправу ведено в українській мові, а вкінці, щоби судові протоколи й оречення були виготовлювані й оголошувані також в українській мові.

А. Сороківський.

Допомога для безробітних

В ч. 64 „Денника Розпорядків Генерального Губернаторства" оголошено розпорядок з дня 9. листопада 1940 р. про запомоги для безробітних. Тому, що користування цією допомогою відбігає дуже основно від дотеперішніх польських постанов, подаємо важніші постанови цього розпорядку до відома ширшому загалові.

Хто може користати з допомоги.

З допомоги для безробітних може користати тільки той, хто а) є без праці без власної вини; б) є готовий прийняти працю; в) виказав цю готовість попередньою працею та г) потребує допомоги. Готовість до праці залежить від загальної працездатности безробітного, значить з підмоги може користати тільки той, хто, одержавши працю, зможе власними силами заробити бодай половину того, що звичайно зароблюють здорові умові й фізичні працівники того самого роду і освіти. Стараючися про допомогу, треба виказатися ранішою працею наємною, або працею, що її виконує на доручення властей на основі розпорядку про обовязок праці для польського населення Ген. Губернаторства. Врешті вистане виказатися свідоцтвом народньої школи та курсу. Отже, здебільша, щоб одержати підмогу, треба буде коротший або довший час провести на публичних роботах. Від цього може звільнити керманич уряду праці тих, що нездужали ,були в пологах або в тяжі ,або шукаючи праці були зголошені в уряді праці. Безробітні, що не скінчили ще 18 літ, користають з допомоги тільки тоді, коли до часу безробіття самі мусіли дбати про своє одержання або коли піддаються фаховому перешколові або дошколові. В заді право до допомоги не істнує. Власти можуть признати допомогу, або й ні. Хто одержує допомогу зприводу недуги (т. зв. хоробову підмогу), пологів або інші свідчення, що заступають цю допомогь внаслідок недуги, станутъ нездатними до робітних. Якщо безробітні, що користають з допомоги внаслідок недуги стануть нездатними до праці, можуть одержувати цю допомогу ще тільки три дні їхньої недуги. Потім користають з допомоги для недужих, очевидно, коли вона їм прислуговує.

Допомога та її висота.

Допомога для безробітних складається з основної допомоги і з родинних додатків для членів рідні. Ці додатки виплачуватимуть тільки на тих членів родини безробітного, що про них мусів він дбати на основі правного або морального обовязку та які не можуть самі на себе заробляти.

Висота допомоги залежить від а) кляси місцевости, в якій безробітний живе і від б) кляси платні, яку безробітний одержував би, якщо б задержав давню працю. Розпорядок поділив Ген. Губернаторство на три кляси; до кляси А належать міста Краків і Варшава ,до кляси Б. міста з 50.000 мешканців і вище, а до кляси Ц. всі інші місцевости. Висоту заробітку треба виказати посвідкою праці. Якщо з уваги на зміну фізичних чи умових спосібностей безробітний не міг би числити на давню працю, за основу кляси його платні беруть винагороду за працю, що її в майбутньому він імовірно буде одержувати. Висота підмоги залежить теж від кляси платні. Устійнено дві кляси платні. До першої належать ті, що одержували за працю менше, ніж 24 зол. тижнево брутто, до другої кляси ті, що заробляли 24 зол. і більше.

І так, ті, що належать до першої кляси платень, одержуть тижнево в місцевостях кляси А. засадничо 10 зол. і по 4 зол. додатку на першого члена родини, і по 2,50 зол. на дальших членів, але не більше 5-ох; у клясі Б. засадничо 8 зол., в клясі Ц. засадничо 7 зол. і в обох випадках ті самі додатки на рідню.

У другій клясі платень (від 24 зол. тижнево вгору)одержують безробітні засадничо в місцевости кляси А. 12 зол. і 4 зол. додатку на першого члена рідні, та по 2,50 зол. на дальших (не більше 5-ох) членів рідні, в клясі Б. 10 зол. і в клясі Ц. 9 зол. з тими ж родинними додаткам

В ніякому випадку допомога враз з додатком не може перевищати 80% винагороди за працю, що є підставою виміру допомоги. Безробітні, що належать до німецького народу, одержують 25% більше. Допомогу виплачують з долини, за тиждень. Допомогу можуть виплатити частинно в натурі. Від висоти допомоги відчислюється заробітки безробітного ,якщо вони переходять тижнево 7 зол., та заробітки членів його родини, якщо вони перевищають 20 зол. тижнево.

Допомогу відбирають, якщо безробітний сам завинив втрату праці або довів до того, що не може одержати нової праці. Уряд праці, признаючи допомогу, може одночасно зажадати, щоби безробітний виконував обовязкову працю або перейшов фаховий вишкіл або дошкіл.

Допомоги не можна заняти, ані обложити доходовим податком. Жиди її не дістануть. Деякі повіти або категорії осіб можуть бути позбавлені права користати з підмог для безробітних.

Суспільне обезпечення безробітних.

В часі, коли безробітний дістає підмогу, є він обезпечений на випадок недуги. Висота обезпеченевої вкладки сягає 5% виплаченої йому допомоги. Вкладки покриває фонд допомоги безробітним. Самі безробітні не потребують зголошуватися до кас обезпечень. Вистарчає їхня леґітимація або зголошення (мельдункова карта) з уряду праці. На випадок недуги безробітні дістають окрему підмогу з додатком на родину, згідно з загальними приписами.

Як подбати за підмогу.

Щоб дістати підмогу, треба зголоситися до уряду праці на окремому формулярі. До подання треба залучити посвідку від давнього працедавця, яка потверджувала би час праці, висоту винагороди та причину відходу з праці. Уряд праці може піддати безробітного лікарським оглядинам, щоби ствердити його працездатність. Якщо безробітний якслід не дбає про родину, уряд праці може виплачувати допомогу в цілости або частинно членам родини або закладам чи особам, під яких опікою находиться безробітний. Хто побирає підмогу, обовязаний точно зголошуватися в уряді праці в означених речинцях по працю. За дні, в яких безробітний не зголосився, не одержує допомоги, хіба що достаточно оправдається. На постанову уряду праці щодо процедури у справі підмог, можна внести жалобу в адміністраційній дорозі до 2-ох тижнів від одержання оспореної постанови. Жалоби розглядає й оконечно вирішує шеф області (виділ праці), якщо сам керманич уряду праці не прихилиться до жалоби. Про всяку зміну в особистих відносинах своїх і родини треба зараз повідомити уряд праці. Уряд праці може зажадати звороту неправно піднятої допомоги.

Карні постанови.

Тих, що провиняться проти вище зясованих постанов, може керманич уряду праці покарати порядковою карою до висоти 200 зол. Хто, стараючись про підмогу подає неправдиві або неповні факти, підлягає карі до 1-го року вязниці. Хто провиниться з недбальства, буде покараний карою вязниці до 3. місяців або гривною.

Також підпадає карі вязниці до 6. місяців працедавець, який посвідчує неправдиві або неповні дані.

Всі постанови польських законів, що нормували питання підмоги безробітним інакше, ніж цей новий розпорядок, з днем 1. грудня 1940 р. втратили свою важність. Розпорядок докладно вичислює ці постанови в кінцевому параґрафі.

Я. П.

З українського життя

СВЯТ-ВЕЧІР У.Н.О. У БЕРЛІНІ.

Нема чого скривати: живемо підчас найбільшого розбиття українського народу. Тим приемніше відмічувати події, що є проявом самозбереження нації. Одним із таких проявів треба безпеперечно вважати Свят-Вечір, зорганізований філією Українського Національного Обеднання в Берліні. У.Н.О. запросило своїх членів у Берліні та симпатиків на святу вечерю до Лерерферайну при Александерпляц 4. Просторі салі Ферайну ледви вміщували приявних членів і нечленів УНО, інтелігентів та фабричних робітників, учених, мистців, інженерів та щоденних робітників, які зійшлися в той вечір, обеднані однією думкою, одним бажанням... Велика освічена ялинка, що стояла в куті неподалік президіяльного стола, блискучі зірки та тризуби з національними лентами, що ними були прикрашені салі, додавали святочного настрою. Зібралося разом коло тисяча пятьсот людей, ненотоване досі в історії української еміграції в Берліні число учасників. Шкода тільки, що багато запізно поприходили, не могли вже дістатися на салю, і були змушені в останній хвилині піти до інших льокалів, де святкували також українці. Тому то аранжери таких масових імпрез повинні у майбутньому завсіди подбати про можливо якнайбільшу салю. Свято розпочав коротким молебнем і відповідною промовою колишній курат УГА о. Кушкевич та, склавши відповідні побажання на руки голови УНО полк. Омельченка, поділився з ним та символічно з усіми приявними просфорою. Після відспівання коляди „Бог предвічний" засіло товариство до застелених білими скатертями столів і почалася вечеря традиційним борщем. В першій перерві між стравами забрав голос голова УНО полк. Омельченко і в довшій промові підкреслив вагу одностайности й однодумства серед членів української еміграції, звертаючи окрему увагу на небезпеку т. зв. „вождівства", що останніми часами починає хоробливо поширюватись. Приявні гучними оплесками засвідчували свої симпатії промовцеві. На дальшу програму Свят-Вечора склалися виступи хору УНО під орудою відомого дириґента Осташевського та молодої, але вже добре зіграної власної орхестри УНО, під кермою Киселя. Музичні виступи мали в обох випадках у програмі народні колядки. Нікуди правди діти, Свят-Вечір Філії УНО в Берліні, що якісно й кількісно належав до одної з найповажніших доцьогочасних імпрез в житті української громади у столиці Німеччини, стане прикладом і для інших орґанізаторів цього радісного Вечора.

Барич.

ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТИ У.А.Т-ва „СІЧ" У ВІДНІ ЗА III. ТРИМЕСТР 1940 Р.

Життя в „Січі" в III. осінньому триместрі 1940 (звітовий час 9. 10. — 31. 12. 1940) було оживлене й різноманітне, праця наладнана як слід. Академічний шкільний рік почато урочистою Службою Божою 13. 10. 1940, після якої парох віденської Парохії ім. св. Варвари, о. д-р М. Горникевич, виголосив до студентства відповідну проповідь. Великий наплив нових членів і з цим прибуття активних одиниць мали додатній вплив не тільки на само Т-во, але й на українську, віденську кольонію, загалом. Виділ, вибраний загальними зборами 9. 10. 1940, відбув у діловому часі 13 засідань. Вся його увага йшла в двох напрямах: 1) наладнати орґанізаційну спаяність внутрі Т-ва та повести основну культурно-національну діяльність, і 2) допомагати своїм членам матеріяльно. Виділ старався повести допомогову акцію на місці, бо маючи ледви 15 стипендистів (5 НАСУСОН, 10 німецькі) відчував велику потребу фондів. Ця акція дала деякі висліди. З грошей, зібраних з власних і спільних з УНО імпрез (вступи, ґардероба, буфет), з добровільного оподаткування членів (м. ін. стипендисти 5%), з великодушних пожертв віденської гр.-кат. парохії. Церковного Братства в Катовицях, Українських Робітників із Шварцу ім Гебірге, признано 6 допомог на суму 280 Рм. — В III. триместрі 1940 р. Т-во мало 80 членів (в тому 14 жінок), які студіювали: 25 медицину, 23 світову торгівлю, 9 політехніку, 8 фільософію, 6 фармацію, 3 музику, по 2 право й аґрономію, по 1 конзулярну академію і ветеринарію. 22-ох почало було студії, 4-ох покінчило. В німецьких студентських домах мешкало 18 студентів.

В читальні Т-ва були часописи: Краківські Вісті, Наступ, Пробоем, Український Вістник, — та давні: Вістник, Розбудова Нації, Самостійна Думка, Українське Слово.

Бібліотека Т-ва має понад 2.000 томів.

Студентський хор „Січі", враз із дириґентом Р. Новосадом був складовою (90%) частиною загально-громадянського віденського хору „Бандура" й має за собою деякі вдатні виступи перед рідною публикою й перед чужинцями.

Ширші сходини, що відбувалися раз у тижні, творили основу усієї праці. За звітовий час відбуто 10 ширших сходин, на яких виголошено й вислухано такі доклади: „Герб і прапор України" — Р. О. Климкевич, „Леся Українка" — І. Калиневич, „Расизм", „Европейські раси" й „Українська раса" — 3 виклади д-ра М. Дзеровича, „Микола Міхновський" — А. Личаківський, „Вячеслав Липинський" — Т. Найдич. Крім цього, в рямцях 8 ширших сходин влаштовано „Вечір української музики". — В програму Вечора, на якому вшановано память недавно померушого українського композитора, проф. Н. Нижанківського, входили твори В. Барвінського, М. Лисенка, С. Людкевича, Н. Нижанківського, Л. Ревуцького та Д. Січинського. Виконавцями були: Ю. Мохнацький — реферат, Н .Ляховичівна — фортепіянове сольо, В. Боднар — барітонове сольо, І. Фещенко-Чопівська — фортепяновий дострій. Після офіційної частини слідувала гутірка, товариські забави та оповідання дотепів. Наладнано теж буфет. — 19. 12. 1940. відбулися останні в цьому триместрі сходини, присвячені орґанізаційним справам. Перерва в праці триватиме до 15. І. 1941.

Важним орґанізаційно-виховним засобом були святочні збірки, що мали місце в год .7.30 рано, в домівці „Січі", в дні Національних Річниць: 1. Листопада й 21. XI. В програмі був звіт Голові Т-ва ,коротке його слово до уставлених в дволаві членів і відспівання Гимну.

У всіх виступах перед українським громадянством м. Відня брали члени „Січі" активну участь як виконавці головних точок або як впорядчики. На сходинах філії УНО виступали з рефератами: І. Калиневич, Р. О. Климкевич і А. Литваківський.

Старанням Виділу „Січі" Німецько-Чужинний Студентський Клюб у Відні, куди в засаді кожний студент чужинець мусить належати, став передплатником українського щоденника „Краківські Вісті".

Крім цього У.А.Т-во „Січ" взяло участь в двох імпрезах, зорґанізованих НЧСКлюбом для своїх членів: 4. 12. в т. зв. Крампус-вечорі, де танкова група Т-ва „Січ" відтанцювала в національних одягах коломийку й козачка, та 18. 12. український хор під проводом Ром. Новосада виступив у Клюбі на т. зв. Вечорі Чужинної Колядки та з успіхом відспівав кілька різдвяних пісень.

Триместр 1941 почався 7. І. Вписи тривають від 3. до 17. І. 1941. (Секретаріят звертає увагу тим, що стараються про прийняття на Високі Школи у Відні, що крім оригінальних треба присилати й урядово завірені відписи, чи переклади: метрики, свідоцтва зрілости, індексу та посвідку про арійсько-українське походження, власноручний життепис і подання — все писане в німецькій мові. Ніяких перекладів ані подань „Січ" не виготовляє). Про студії інформує: У. А. Т-во „Січ", Відень І., Банкґассе 1/І.

ЮГОСЛАВІЯ СИЛЬНО ДОЗБРОЮЄТЬСЯ

БІЛГОРОД, 17. І. — Міністр скарбу Югославії, Сутей, виголосив радіопромову про фінансове положення й причини доріжні. Він заперечив, немов би югославянський уряд хотів покрити видатки на збросння шляхом інфлянції, що спричинило загальну доріжню. Причин зросту цін треба добачати в розвитку торговельних взаємин з закордоном та в спекуляціях деяких промисловців. Вдержання невтральности потягає за собою великі жертви. Від липня 1939 р. до березня 1940 р. видано на оборону краю 222 міліонів динарів. В дальших 3 місяцях видано 400 міліонів, а цього року треба буде видати 600 міліонів динарів.

Ця промова стрілася з гострою критикою господарських і політичних кругів.

АНҐЛІЙСЬКИЙ ЗАМАХ НА СИРІЮ

АНКАРА, 15. І. — Анґлійські намагання зайняти **Сирію** в останніх днях знов зросли на силі, як про це повідомляють одночасно з **Баґдаду, Бейруту й Палестини.** Справа військового замаху проти Сирії з боку анґлійського ґенерального штабу на Близькому Сході знов стала актуальною, бо з нелеґальної діяльности аґентів **де Ґоля** в Сирії невдоволені. В сирійських кругах побоюються, що Анґлія знов пробуватиме перепачкувати до Сирії велике число нових аґентів, щоб активізувати розкладову роботу. В Сирії введено відповідні охоронні засоби, щоб протиділати анґлійським затіям.

НІППОН РАЗОМ ІЗ СОЮЗНИКАМИ

ТОКІО, 16. І. — Ніппонський міністр війни ґен. Тойо виголосив виклад для керманичів військового й політичного життя. Він підкреслив, що Ніппон рішуче ставить чоло всім грядучим труднощам і поконає їх рамя об рамя з союзниками. На викладі було багато б. премієрів, міністрів, ґенералів і інших високих достойників.

ПРАЦЯ ДІТЕЙ В АНҐЛІЇ

АМСТЕРДАМ, 16. І. — Як подає анґлійське радіо, державні фабрики гармат і крісів потребують деякого числа молодих працівників у віці 15 літ, потрібних при направі крісів і гармат. Ця молодь має щоденно одержувати за те від 11 пенсів до 1 шилінга й 7 пенсів.

Цей комунікат анґлійського радія віддзеркалює з одного боку скупість анґлійських багатирів, з другого боку повагу положення, в якій вони найшлися, якщо мусять приєднувати дітей до праці у фабриках зброї для своїх інтересів.

—o—

Англійці чатують на французький корабель

МОНТЕВІДЕО, 17. І. — Французький товаровий корабель „Мендоза", що йому анґлійські воєнні кораблі внеможливили плавбу до краю, стоїть дальше у пристані Монтевідео. Французьке посольство й уряд у Віші нараджуються, що треба зробити, щоб спровадити харчі до Франції. Анґлійський корабель „Естурія" чатує перед уруґвайським побережжям. У пристані Буенос Айрес стоїть другий французький корабель „Кампана" і дальші три кораблі.

„Мендозу" задержав і переслідував анґлійський кружляк „Естурія" недалеко уруґвайського побережжя. Погоня анґлійського кружляка відбувалася в **невтральній смузі.** Французький корабель скривався в заливі Мальдонадо. Вслід за ним віхав до цього заливу „Естурія". Анґлійці висадили на французький корабель комісію (4 старшин і 20 моряків), що його переглянула. Після рішучого протесту капітана французького корабля й довших переговорах, примушено французький пароплав причалити назад до пристані в Монтевідео. „Мендоза" намагалася знову виплинути з пристані Монтевідео, одначе „Естурія" почав її переслідувати. Тому „Мендоза" заякорилася біля Пунта де Лясте в невтральній смузі. Ця справа викликала **велику сензацію** в Південній Америці.

—o—

Новинки

КАЛЕНДАР

СІЧЕНЬ

18. Субота — Навечеря Богоявлення.
19. НЕДІЛЯ — БОГОЯВЛЕННЯ ГОСПОДНЄ.

— ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ НА БОГОЯВЛЕННЯ ГОСПОДНЄ в греко-катол. церкві св. Норберта в Кракові, вул. Вісьльна 11. Субота, 18. І. Навечеря Богоявлення: год. 9. Вечірня, год. 10. Водосвяття в церкві; год. 16. Повечеря Велике. Неділя, 19. І., Богоявлення Господнє: Читані Служби Божі в год. 7, 8 і 9. (В 12 год. не буде Служби Божої); год. 10: Співана Служба Божа; год. 11.30: Водосвяття перед церквою; год. 16: Вечірня.

— ФАХОВІ КУРСИ. Український Центральний Комітет, йдучи назустріч вимозі доби, бажанням та потребі широких верств українського громадянства приготувати фахівців для праці в громадських установах, кооперативних та приватних підприємствах на терені Ген. Ґубернаторства, зорґанізував і веде запис слухачів на подані курси. Навчання на курсах триватиме 5 місяців. Впис на курси та інформації уділює Відділ Суспільної Опіки. Вписова такса на 1, 4 і 5 курси по 15.— зол., на 2 курс 10.— зол., на 3 курс 25.— зол. Початок навчання на курсах 5. лютого 1941 р. Комбінат курсів: 1) торговельно - економічний курс для абсольвентів середніх шкіл; 2) торговельно - економічний курс для інших; 3) курс бухгальтерії для працюючих в торговельно - економічних підприємствах (для заавансованих); 4) курс німецької мови й кореспонденції: а) нижчий, б) вищий, 5) курс машинописання і стеноґрафії. — Курси затверджені німецькою владою з програмою та всіми правами державних курсів. Український Центральний Комітет — Відділ Праці і Сусп. Опіки.

— З ВІДДІЛАМИ УЦК: ПРАЦІ і СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ ТА ГОСПОДАРСЬКИМ можна получитися безпосередньо телефоном ч. 206-90. — Український Центральний Комітет.

— ҐАЗОПРОВІД З ДАШАВИ ДО КИЄВА. Розбудову експльоатації земного ґазу переведуть головно на західніх просторах України. Ґаз у Дашаві, Опарах і Калуші має служити не тільки на покриття запотребування місцевого промислу, але також ужити до промислових підприємств Києва. Проектують побудувати в найближчому часі ґазопровід з Дашави до Києва. Біля Мелітополя, в Південній Україні, відкрили поклади природнього ґазу, грубі на 70—80 м.

— СВЯТО В ЧЕСТЬ ПАТРОНА ЕСПАНІЇ. В соборі Ст. Харво де Кампостелля відбулися великі торжества в роковини перенесення мощів св. Якова Апостола до Еспанії. Ґубернатор провінції, як представник Кавділля, заявив, що Еспанія завдячує свою велич передусім католицькій вірі, що її ширив апостол Яків. Ця віра оборонила потім Еспанію. Архиепископ зі Ст. Харво підкреслив, що треба просити св. Апостола за мир світа.

— ЕЛЄКТРИКА ЗАМІСТЬ ҐАЗУ. У звязку зі щораз сильнішим браком вугля міська рада Ціріху рішила заступити ґаз електрикою, добуваною з водної сили.

— НА ЛИПСЬКИЙ ЯРМАРОК, що відбудеться між 2. і 7. березня, зголосилося 65.000 учасників-виставців. Буде 20 окремих закордонних відділів, м. ін. уперше еспанський.

Короткі вістки

= В АНҐЛІЇ ГРАБЛЯТЬ. „Дейли Мірор" описує, як підчас німецьких налетів населення грабить розбиті вистави крамниць, і то на очах всіх, навіть поліції. В Ліверпулі поліція арештувала 600 робітників, що грабили портові маґазини.

= АМЕРИКАНСЬКА БАЗА на ТРІНІДАДІ. Між Злученими Державами й Анґлією дійшло до порозуміння щодо будови американських баз на острові Трінідад для фльоти, летунства й армії.

= БРАК АЛЮМІНІЯ В АМЕРИЦІ. Демократичний сенатор Емегоней заявив, що продукція літаків значно спізнена внаслідок браку алюмінія. Промисловці нарочно продукують мало алюмінія, щоб довести до його подорожіння.

= УІЛКЕ, контркандидат Рузвелта, на становище президента З. Д., висловив бажання приїхати до Анґлії, щоб особисто переконатися про положення Анґлії на місці.

= НІМЕЧЧИНА доставляє Франції понад пів міліона тон бараболь і 10.000 тон цукру. Запаси харчів французького цивільного населення понищили анґлійські війська підчас відступу. Тепер Анґлія намагається всіми силами перешкодити у транспорті харчів для Франції з Америки.

= У ШВЕЦІЇ продовжили військову службу до 12 місяців. Досі служили у війську 6 або 9 місяців.

Малий фейлетон

„Осторожно"

Колись, за студентських літ, жив я з одним диваком-товаришем, що заедно лежав на ліжку, курив папіроси й глибокодумно запитував, чому має бути так, а не інак.

Одного разу якось, дивлячись на пачку з провізією, на якій було написано „осторожно", він запитав мене:

— Скажи, чому має бути „ост - орожно", а не „вест - орожно"?

Я здивовано ворухнув плечима.

А він:

— Або чому, скажи: „о! - сторожно", а не „ох! - сторожно"?

І далі:

— Чому „о-сто-рожно", а не „о-двісті-рожно"?

— Чому: „о-сторож-но", а не „о-вартовий-но"?

— Чому: „ос-торожно", а не „пчіл-торожно"?

А наприкінці:

— Чому: „осторож-но!", а не „осторож-птру!"?

Цей приятель частенько пригадується мені в житті. Пригадався він і недавно при такій нагоді.

*

Входжу до одної української установи.

На дверях висить якесь оголошення, а коло нього юрба людей.

Підходжу й читаю:

„Увага! Дня такого-то там-то відбудеться відчит на тему: Про нашу духову зброю."

Хтось перечеркнув чорним олівцем слово „зброю" і надписав над ним: „збрую". А збоку додав:

„Дбаймо про чистоту мови!"

А хтось інший перечеркнув усе це червоним олівцем і впоперек оголошення написав:

„Ідіоте! Коли хочеш, щоб була „збруя", то п відчит буде не для людей, а для коней. Розумієш ти, голово з вухами?"

Оголошення висіло, а коло нього товпилис люди та спорили:

— А я таки кажу, що „збруя"! Біг-ме! Загляньт до словника...

— Це чуже, не наше. По українськи „зброя" має бути.

— Тільки „зброя"! — вигукнув інший. — Звідси: „озброєний", „зброїтися". Ніхто ж не скаже „збруїтися", „озбруєний". Вчіться, люди, рідної мови!

— А коли хочете „збруї", — вплутався третій — то створюйте собі окрему мову!

Заносилося на бунт, на скандал, на революцію. Я відійшов із важким сумом у душі.

Маємо чудову мову. Замість триматися, плекати, розвивати її, комусь приходить до голови її перекручувати, вносити вульґаризми.

Маємо чудову українську натуру — соняшну, степову, широку, талановиту. Замість того, щоб розвивати її, на користь людства й на користь свою власну, ми викривлюємо її, вивертаємо й робимо все, щоб тільки не бути до себе подібними.

Бог дав нам чесних і порядних робітників на народній ниві. Замість підтримувати, шанувати їх, ми обкидаємо їх болотом, відвертаємось від них і йдемо за голосом тих, що не мають ні розуму, ні серця, а тільки широке горло й сильний лікоть.

Прикладів хочете? Подивіться навколо.

Пошануймо, люди, те, що дав нам Бог, і не дошукуймося того, що нам чуже й неприродне.

Не ломаймо голови над тим, чому є „ост-орожно", а не „вест-орожно", бо до нічого доброго ці дошукування не доведуть.

Буде тільки отаманія, гуляйпільство і анархія.

Одуд.

У ЛОНДОНІ ВЖЕ НЕ ДОРУЧУЮТЬ ПОШТИ

Знищення телефонної сполуки

ЖЕНЕВА, 17. І. — Головна управа анґлійської пошти вперше від часу, як почалися великі німецькі відплатні налети, мусіла дати пояснення про те, як доставляють пошту тим анґлійським підприємствам, що після останнього великого налету на Лондон не мають адрес. Такі підприємства мусітимуть самі відбирати свою пошту з відділу „Посте рестанте" у головному поштовому уряді. Згадані підприємства повинні можливо в кнайкоротшому часі подати свої нові адреси й одночасно долучити давне число свойого телефону. З цього всього ясно видно, які наслідки спричинили для торговельного життя Лондону й усієї Анґлії останні німецькі налети.

Дуже повчально для теперішнього стану торговельної дільниці Лондону й те, що проголосила анґлійська інформаційна служба. Вона повідомила, що головна управа пошт відкрила у знищеному лондонському Ситі ще дальших 16 телефонник будок, щоб ними могли користуватися купецькі круги.

—о—

ЗАТОПЛЕНИЙ АНҐЛІЙСЬКИЙ КРУЖЛЯК „САВТГЕМПТОН"

Берлін, 17. І. — Співпраця німецького й італійського летунства на Середземному морі вже на початку спричинила анґлійській фльоті важкі втрати. Анґлійська адміралція подаал м. ін.: „Кружляк „Савтгемтон" важко ушкодили підчас летунської атаки. На ньому вибухла пожежа, що зробила його зовсім нездатним до плавби. Тому, що годі було його притягнути до пристані, треба було його затопити. Більшість залоги врятовано".

„Савгемптон" — це легкий кружляк, містоти 9.100 тон, швидкости 32.5 вузла, з 700 моряками залоги.

Німецькі спадні літаки („Штукас") знов виявили свою незрівнану влучність поцілів і відвагу, що, не зважаючи на пекольний вогонь протилетунської батерії, завдали важкі втрати трьом анґлійським военним кораблям. Це новий доказ, що летунство має перевагу над фльотою. Анґлійська фльота на Середземному морі поважно ослаблена вже першою атакою німецьких „Штукас".

—о—

ОБМІН ТЕХНІЧНИМИ СИЛАМИ МІЖ НІМЕЧЧИНОЮ ТА ІТАЛІЄЮ

БЕРЛІН, 17. І. — Голова німецько - італійської палати студій фон Чаммер-Остен відбув нараду з головою такої ж самої італійської орґанізації ґр. Вольпіем. Нарада торкалася обміну технічних сил між обома країнами з метою поглибити німецько - італійські відносини.

Техніків, призначених до обміну, добиратимуть з найважніших ділянок промислу. Вони будуть зайняті довший час у відповідних заведеннях другої країни на умовах постійних робітників. Виміну переведуть перш-за-все в електричному промислі. Наперед обміняються техніками у віці біля 30 р., що вже придбали якусь теоретичну освіту та фаховий досвід.

—о—

НАСЕЛЕННЯ НІМЕЧЧИНИ РОСТЕ БЕЗ ОГЛЯДУ НА ВІЙНУ

БЕРЛІН, 17. І. — Підчас війни приходить у Німеччині більше дітей на світ, як у часі миру. Це виходить з порівнання числа уродин у місяцях 1940 р. з тими місяцями 1939 р., що попереджували війну. І так від січня до серпня 1940 р. вродилося 1,131.300 дітей, підчас коли у тих самих місяцях 1939 р. вродилося 1,097.8000 дітей. Досі ще не проголошені числа уродин за час від вересня до грудня 1940 р. Відомі вже числа уродин у більших німецьких містах за місяць вересень 1940 р. Також і тоді прийшло на світ більше дітей, як у вересні 1939 р.

—о—

При всяких оголошеннях, що їх надсилають до Адміністрації для вміщення в часописах, треба надсилати одночасно належитість та подати, чи оголошення має бути вміщене в ЩОДЕННИКУ „Кр. Вісті" чи ТИЖНЕВИКУ, чи, може, в ОБОХ часописах.

ОГОЛОШЕННЯ

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Німецьке Тов. Обезпечень „Silesia", представник для українців в Ген. Губернаторстві інсп. Козій Степан, Краків, Крупніча 22, м. 6. Конто в „Украінбанку" в Кракові. Переводить обезпечення від огню, влому, цивільно-правної відповідальности, самоходової правної відповідальности, нещасливих випадків, транспортів. 2-21

Продам машину до писання „Адлер" українсько-німецьку. Відомість Бургштрассе 50/1 у п. Глушевського. 2-2

Адвокат
Д-Р СТЕПАН БУЛАК
провадить канцелярію в Кракові, вул. Зелеца 28/7.

Клясифікаційний катальоґ для українських народніх шкіл можна набути в Делеґатурі У. Д. К. в Нім. Перемишлі, Краківська 7, по 20 ґрошів аркуш, за попереднім надісланням грошей. 7 1-3

Полонені! Емігранти! Якщо відчуваете брак приязни — напишіть до „Галичанки" на адресу „Кр. Вістей". 8 1-1

Хто знав би місце побуту мойого брата Степана Погорецького зі Снятина, що в перших днях вересня 1939 р. був жовніром 53 п. п. Кутно, зволить подати його адресу: Михайло Погорецький, Люблин, вул. Сташіца 9, м. 6. 9 1-4

Пошукую своїх Друзів зі села Цітиня й села Коровиці пов. Любачів. Відізвіться на адресу: Олекса Хариш, Ukrainische Gemeinschaftslager in Lauterach, Kr. Bregenz Vorarlberg. 10 1-1

Українське Спедиційне Підприємство
Краків, Кроводерська 63 а. м. 8.
і Вавжиньца 32, м. 8.
полагоджує замовлення солідно та швидко
І. ФЛИС.
ТЕЛЕФОН: 155-17. 1625 11-25

Управа шоферської школи
відкритої за дозволом влади
при УДК в Люблині, вул. Нарутовича 62, приймає кандидатів на шоферський курс, що пічнеться 21. січня 1941 р. — Оплата за цілий курс (2—3 місяці): зол. 60.— засаднича й по 9.— зол. за кожну їзду (потрібно около 10 зізд). Після укінчення курсу іспит на право їзди. 2-4

Таблетки до миття рук
PUREX
виробу хем. фарм. фабрики „Санавіт",
знаменито усувають бруд.
Таблеток „Purex" жадайте в усіх крамницях.
Гуртові замовлення слати на адресу:
УГАС, Краків, Зелена 18.

„ДІМ ТОВАРОВИЙ"
М. Фромович,
Краків, вул. Дітля 64,
поручає українським покупцям товар
по гуртових цінах.
Українська Комісарська Управа.

Оголошуйтесь в „К.В."

Есенції
румові, овочеві, барвники, живностеві, пасти овочеві, краєві і заграничні по найтанших цінах можна набути у фірмі української
Андрія Захарчука,
Краків, Старовісьльна 62/2, партер. 391 1-1

МІЖНАРОДНІЙ ТРАНСПОРТ А. С-ка
„ПОЛЬСЬКИЙ ЛЛЬОЙД"
Краків, вул. Фльоріянська 23. Телефон: 101-59.
Міжнародня спедиція, полагода митних справ.
Маґазинування, транспорт меблів.
Збірні транспорти з усіх більших міст Німеччини.
Наладовуємо й виладовуємо в усіх більших містах Генеральної Ґуберніі.
Інформації в справах імпорту й експорту. 3—51

НАЙДЕШЕВШЕ
купиш ГУРТОВО й ДЕТАЙЛІЧНО
В ФАБРИЧНІЙ ГУРТІВНІ
ЦЕЛЮЛЬОЇДОВИХ ВИРОБІВ
І ТОАЛЕТОВИХ ПРИБОРІВ
Ц. ЛЕФФЛЕР
Краків, вул. Колетек 1 (ріг Страдом 17)
гребені, папіросниці, пудерниці, приладдя до manicure, припинкинорми до волосся, щіточки до зубів і волосся, пензлі сталеві і бакалітові вироби.
3-12 Українська Комісарська Управа.

Телеґрама! **Телеґрама!**

Коктайль Бар
в
Українськім Ресторані
Краків, Вісльна 8.

Данцінґи кожного вечора
при чарівній музиці найкращої краківської орхестри дасть В.Ш. Гостям повну насолоду незабутніх вражінь і милого настрою.
Телєфон 175-29. Власник Д-р Малецький

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 50 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередну адресу.
ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2.143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20 гр.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати читку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. 230-39.
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-79